

Vrste internet prevara

Andrijana Bosiljčić, Anđela Damnjanović, Igor Paunović, Luka Radanović

17. decembar 2023.

Sadržaj

1	Recenzent — ocena: 5	2
1.1	O čemu rad govori?	2
1.2	Krupne primedbe i sugestije	2
1.3	Sitne primedbe	3
1.4	Provera sadržajnosti i forme seminarskog rada	6
1.5	Ocenite sebe	7
2	Recenzent — ocena: 5	8
2.1	O čemu rad govori?	8
2.2	Krupne primedbe i sugestije	8
2.3	Sitne primedbe	8
2.4	Provera sadržajnosti i forme seminarskog rada	8
2.5	Ocenite sebe	9
3	Dodatne izmene	10

Glava 1

Recenzent — ocena: 5

1.1 O čemu rad govori?

Rad se bavi temom prevara koje prete na internetu: njihovim oblicima, specifičnostima, pa i njihovim žrtvama. Izdeljen je u tri velike logičke celine:

- navođenje i objašnjavanje raznih tipova internet prevara;
- predstavljanje žrtava internet prevara;
- pružanje informacija o zaštiti od ovakvih prevara.

Rad se osvrće na veliki broj tipova prevara sa kojima se svako može susresti na internetu, te je upravo ovo faktor koji ovaj rad veoma dragoceni u pogledu edukacije o bezbednosti na internetu. Takođe, jedan od dragocenijih aspekata ovog rada je pregledno navođenje načina zaštite od internet kriminalaca.

1.2 Krupne primedbe i sugestije

Rad je uglavnom lak za čitanje. Međutim, veoma su osetni prelazi između delova rada koji su pisali različiti autori, što doprinosi nečitljivosti rada (prebacivanja fokusa s jednog načina pisanja na drugi), te je jedan od saveta autorima usklađivanje stilova pisanja. Upotreba tabela je takođe veoma zanimljiva: podaci (tj. saveti) dati u njima mogu biti slabo čitljivi usled nepostojanja jasnih markera koji razdvajaju redove u njima. Lični je savet da se u tabelama prikazane tehnike ne stavljaju u tabele, već da se prikažu u običnoj formi teksta, a da se u tabele ubace neki drugi podaci (npr. podaci statističke prirode, koji su u radu dati u tekstualnoj formi na stani 8, se mogu učiniti čitljivijim njihovim prebacivanjem u tabelarnu formu). Autori, takođe, mogu razmisliti i o dodavanju primera koji su vezani za neke prevare koje se javljaju najčešće.

Osim ovih primedbi nemam ništa više da dodam, osim konstatacije da je rad urađen veoma dobro i da odiše profesionalnošću. [Sugesija za upotrebu tabela je usvojena, prelazi između različitih autora su ublaženi, a stil naracije je uniformisan.](#) Takođe, pored postojećih primera, dodati su primeri Nigerijske prevare, lažnog predstavljanja i farminga.

1.3 Sitne primedbe

Sitnije primedbe kao što su štamparske greške, loše formatiranje i drugo, navedene su ispod.

- Poslednja rečenica u sekciji *Uvod* odaje utisak da će čitalac pročitati svojevrsan priručnik za odbranu od internet prevara, a ne seminarski rad. Poslednja rečenica je sada izmenjena i sadrži pregled tema o kojima će biti diskutovano u seminarskom radu. Pomenuta rečenica može se naći na strani 2.
- Podsekcije *Internet prevara - pojam* i *Internet prevare - vrste i način na koji se sprovode* su numerisane sa 2.0.1 i 2.0.2, iako nije navedena podsekcija 2.0, niti 2.1. Odlično zapažanje, promaklo nam je u toku reformisanja rada. Sada su potpoglavlja lepo numerisana — 2.1 i 2.2
- Prvi pasus posvećen fišingu sadrži tačku umesto decimalnog zareza u broju 52,1. Ponovo, odlično zapažanje od strane recenzenta. Greška je ispravljena i sada piše 52,1.
- U narednom pasusu, tekst u zagradama sugeriše na pomisao da se sama stranica razlikuje u nekom karakteru, iako je prava informacija da se razlikuje veb-lokacija (tj. URL stranice). U skladu sa primedbom, tekst je ispravljen i sada je jasno naglašeno da su URL adrese slične.
- Sledeći pasus sadrži izraz „neetički ljudi“ koji zvuči stilski pogrešno (neetičko je ponašanje), i valjalo bi ga izmeniti. Reč neetički zamenjena je rečju nemoralni.
- Neposredno ispod Slike 1 nalazi se referenca koja je zaostavština iz teksta sa prethodne strane, te nije jasno da li se ta referenca odnosi na sliku ili ne. Takođe, njena izolovanost veoma zbunjuje, te valja malo izmeniti tekst tako da i ona može da se nađe na istoj strani sa tekstem na koji se odnosi. Ne slažemo se da nije jasno da li se referenca odnosi na sliku ili na tekst jer da se odnosi na sliku stala bi u naziv slike. Sa druge strane, istina je da jako loše izgleda što je samo taj deo prešao na narednu stranu. Međutim, ispravkama prethodnih tačaka navedenih u ovoj recenziji, deo teksta pomeren je nadole, pa sada referenca ide uz tekst.
- U prvoj rečenici u delu *Farming zasnovan na zlonamernom softveru*, valja izmeniti završetak „ili preuzimanja nekog softvera“, jer ne ostavlja utisak da se odnosi na način preuzimanja zlonamernog softvera, već da predstavlja drugi način na koji se javlja navedeni tip farminga. Kraj rečenice je preformulisan i može se naći na strani 3.
- U delu *Trovanje DNS servera* je *Domain name system* preveden sa „sistemom imena domena“, umesto sa „sistem imena domena“. Ovo je verovatno želja autora da se padež imenice uklopi u odgovarajući oblik u glavnom delu rečenice, ali sam mišljenja da ovo ne treba ovako uraditi. Greška je ispravljena, prevod sada glasi sistem imena domena.
- U poslednjem pasusu dela *Lažno predstavljanje* su dve tačke razdvojene od reči pre sebe, te ih treba spojiti. Takođe je sugestija da ovde primer

ne treba uvesti na način na koji je uveden („Poznat primer lažnog predstavljanja:...“), već na neki drugi način. Početak pasusa je preformulisan i može se naći na strani 4. Nakon pomenute izmene, deo sa dvotačkom je izbrisan.

- U prvoj rečenici u delu *Nigerijska prevara* postoji štamparska greška u reči „najčešće“. Greška je ispravljena.
- Na strani 5 reč „preplaćivanjem“ izlazi van margina teksta. Ovo se, takođe, dešava i na strani 7 kod reči „društvenim“. Odlično zapažanje! Potrošili smo dosta vremena trudeći se da slike i tabele ne ispadnu iz margina da nam je tekst promakao. Greške su sada ispravljene.
- Valja razmisliti od dodavanju reči „zatim“ nakon prve reči u četvrtoj rečenici u delu *Prevara sa povraćajem novca*. Takođe, ceo ovaj deo je težak za čitanje, jer autori ne čine najjasnijim ko kome treba da uplati novac. Reč "zatim" je korišćena u rečenici pre rečenice na koju recenzent referiše, pa ne smatramo zgodnim da ponavljamo istu reč na početku više uzastopnih rečenica. Stoga smo preformulisali početak rečenice o kojoj recenzent govori da bi izlaganje bilo jasnije. Takođe, pokušali smo da navedeni deo učinimo razumljivijim i nadamo se da smo u tome i uspeli. Sav pomenuti tekst može se naći na strani 6.
- Rečenica „Prevaranti su toga svesni i ciljne grupe su im upravo ti ljudi“ u delu *Konkurisanje za posao* je po mom mišljenju nepotrebna. Takođe, ne postoji razmak nakon tačke na kraju ove rečenice. Usled ujednačavanja stilova, početak pasusa je preformulisan, pa je samim tim i sporna rečenica izbačena. Preformulisana rečenica može se naći na strani 6.
- U delu *Prevare sa kriptovalutama* postoji štamparska greška u reči „kriptovalutama“. Greška je ispravljena.
- U delu *Krađa identiteta* postoji rečenica koja glasi „Ovo predstavlja i vrstu krađe identiteta“, koja je u potpunosti nepotrebna u kontekstu u kome se nalazi, jer ceo pasus govori o krađi identiteta. Sporni deo je izbačen.
- U šestom pasusu treće sekcije stoji „Pokazalo se da osobine koje su [...] imaju pozitivan uticaj...“, što zvuči nakaradno. Savet je da se ova rečenica izmeni u neki prihvatljiviji oblik („Pokazalo se da su [...] osobine koje imaju pozitivan uticaj...“). Ovde takođe postoji štamparska greška u reči „saradljivost“. Sporna rečenica je preformulisana. Hvala recenzentu na konstruktivnoj kritici.
- U poslednjem pasusu treće sekcije navodi se da „Razlike postoje u procentima vezanim za konkretne prevare...“, što zvuči nesvakidašnje i čudno, te valja razmisliti o izmeni ove rečenice u neki drugi oblik. Sporni deo je preformulisan i može se naći na strani 8.
- Naslov četvrte sekcije sadrži reč „zaštiti“ umesto „zaštiti“. Greška je ispravljena.
- U drugom pasusu četvrte sekcije postoji štamparska greška u reči „određeni“. Greška je ispravljena.

- Naslovi svih tabela dati su iznad samih tabela, što nije praksa, niti je konzistentno sa naslovom Slike 1, koji je dat ispod slike. Nakon dodatnog konsultovanja dostupnih materijala, zaključili smo da su naslovi tabela ipak navedeni u skladu sa propisima. Informacije o tome kako se koriste tabele i slike može se naći na strani kursa u odeljku sa predavanjima unutar teme "Seminarski, master i naučni rad"
- U reči „održavaju“ u petom pasusu četvrte sekcije postoji štamparska greška. Greška je ispravljena.
- Peti i šesti pasus četvrte sekcije nemaju uvučeni početak. Greške su ispravljene i pasusi su sada uvučeni.
- U sedmom pasusu četvrte sekcije se pretposlednja rečenica završava sa „osetljive podatke“, što je u pogrešnom padežu. Greška je ispravljena.
- Generalno se kroz ceo rad može naići na pasuse koji od prethodnih odvojeni određenom količinom prostora, dok to nije slučaj sa najvećim brojem pasusa. Ujednačili smo sve udaljenosti između pasusa koje smo uspeali da primetimo.
- Poslednji pasus na desetoj strani nije razumljiv, i trebalo bi ga preraditi. Pasus je preformulisan tako da bude razumljiviji.
- Takođe je nerazumljiva i druga rečenica pretposlednjeg pasusa četvrte sekcije. Na kraju ovog pasusa bi valjalo ubaciti i razmak između reči „TinEye“ i reference. Razmak je dodat.
- Nerazumljiva je i prva rečenica poslednjeg pasusa u četvrtoj sekciji. Greške u prvoj rečenici su ispravljene.
- U radu postoje mesta gde se koriste „engleski“ navodnici, ali postoje i mesta gde se koriste „srpski“ navodnici (na četvrtoj strani, u poslednjem pasusu, se čak koriste i jedni neposredno pored drugih). Ovo valja izmeniti tako da se svugde koriste srpski navodnici, ili ih makar uniformisati, tako da se svugde koriste isti. Nekonzistentnost je ispravljena, tako da se svuda koriste srpski navodnici.

Ono na šta bih, takođe, skrenuo pažnju je da se u odeljku *Literatura* javljaju engleske reči, kao što su „on-line at“, „pages“, „and“ (među navođenjima autora dela na srpskom jeziku), a valjalo bi i proveriti postojanje štamparskih greškaka u čitavoj literaturi. S obzirom da su konkretne reči koje recenzent navodi navedene i kod ostalih referenci, a kako i sam recenzent naglašava značaj konzistentnosti, navedeni deo ostaje neizmenjen. Što se tiče štamparskih grešaka u literaturi, ispravili smo sve što smo uspeali da uočimo. Jedini drugi uzrok za primedbu koji smo mogli da nađemo jeste korišćenje velikih slova onde gde bi u srpskom jeziku trebala biti mala slova, no, originalni naslovi zaista sadrže velika slova.

1.4 Provera sadržajnosti i forme seminarskog rada

1. Da li rad dobro odgovara na zadatu temu?
Mišljenja sam da ovaj rad veoma dobro odgovara na zadatu temu i pokriva najznačajnije elemente teme.
2. Da li je nešto važno propušteno?
Autori su uspeali da odgovore na glavne teme kojih se tiče ovaj rad. Rad je moguće poboljšati dodavanjem primera. [Po sugestiji recenzenta, a kao što je navedeno u gornjem delu, pored već postojećih primera, dodati su i primeri farminga, Nigerijske prevare i lažnog predstavljanja.](#)
3. Da li ima suštinskih grešaka i propusta?
Nisam pronašao propuste.
4. Da li je naslov rada dobro izabran?
Čitanjem naslova može se steći utisak da je rad svojevrsni priručnik, a ne seminarski rad, te ga je mogućemalo izmeniti. Sa druge strane, naslov nam pažnju čitalaca. [Pri izboru naslova, pored samog sadržaja seminarskog, upravo smo se vodili idejom da privučemo pažnju čitaoca. Pošto je među greškama na početku već bilo komentara da rad podseća na priručnik, pretpostavljamo da je ta nezgrapno napisana rečenica i doprinela tome da se i naslov protumači u tom svetlu. Sada, kada je sporna rečenica izmenjena, nadamo se da naslov više ne daje utisak da se radi o priručniku. Iz navedenih razloga, naslov ostaje nepromenjen.](#)
5. Da li sažetak sadrži prave podatke o radu?
Sažetak dobro opisuje teme obrađivane u radu.
6. Da li je rad lak-težak za čitanje?
Rad je generalno lak za čitanje, ali postoje mesta na kojima se može prepoznati promena autora, što otežava čitanje. Takođe, postoje pasusi, naročito u četvrtom odeljku, koji ne objašnjavaju najbolje ono čega se tiču, što smanjuje čitljivost. Dodatno, postoji nekolicina mesta u radu u kome autori menjaju način pripovedanja iz trećeg u prvo lice i obratno, što čini rad nekonzistentnim i ostavlja lošiji utisak. [Kao što je i navedeno u ostalim odgovorima na ovu recenziju, sve primedbe su uvažene i nadamo se da smo uspešno ispunili zadatak.](#)
7. Da li je za razumevanje teksta potrebno predznanje i u kolikoj meri?
Veliko predznanje nije potrebno za razumevanje rada, osim najosnovnijeg znanja o internetu. Sa druge strane, potrebno je osnovno predznanje o mrežama za čitanje četvrtog dela.
8. Da li je u radu navedena odgovarajuća literatura?
Literatura navedena u radu je opsežna i primerena tematici rada.
9. Da li su u radu reference korektno navedene?
Rad korektno referencira literaturu.
10. Da li je struktura rada adekvatna?
Struktura rada jeste adekvatna.

11. Da li rad sadrži sve elemente propisane uslovom seminarskog rada (slike, tabele, broj strana...)?
Rad zadovoljava zahteve: sadrži 11 strana bez literature (13 strana sa literaturom), jednu sliku i četiri tabele.
12. Da li su slike i tabele funkcionalne i adekvatne?
Slika je primerena. Tabele, sa druge strane, nisu adekvatno upotrebljavane, i valjalo bi razmisliti o promeni načina njihove upotrebe, a osim toga su i slabo čitljive. [Ponovo, kao što smo i naznačili u prethodnom odgovoru na ovu recenziju, predlog recenzenta je uvažen i tabele su izmeštene u deo gde se nalaze statistički podaci, dok je deo koji se nalazio u tabelema prebačen u tekst.](#)

1.5 Ocenite sebe

Srednje sam upućen u ovu oblast. Ne smatram sebe ekspertom, niti nekim ko je izuzetno upućen u oblast internet prevara, ali sam istraživao članke na tu temu. Takođe sam i imao par susreta sa prevarantima sa interneta, te mogu dobro razumeti temu koju autori predstavljaju iz različitih uglova. [Hvala recenzentu na veoma korisnim i konstruktivnim sugestijama. Ova recenzija je veoma pomogla u poboljšanju rada, te ga stoga i ocenjujemo maksimalnom ocenom. Iako postoje primedbe koje nismo uvažili, to nikako ne umanjuje doprinos poboljšanju kvaliteta rada.](#)

Glava 2

Recenzent — ocena: 5

2.1 O čemu rad govori?

U radu se koncizno prolazi kroz različite vrste internet prevara, kako izgledaju, koji je cilj prevare, kao i kako se zaštititi. Ceo rad je napisan da bude razumljiv običnom čitaocu iako je tema dosta tehnički složena. Ima puno referenci na različita istraživanja i statistike koje potkrepljuju ono o čemu autori pišu.

2.2 Krupne primedbe i sugestije

Nemam primedbe. Za sugestije možda bi bilo dobro da se dodaju još par slika i konkretnih primera za drugačije vrste prevara. [Pomenuta sugestija je uvažena, te su, pored postojećih, dodati primeri za farming, Nigerijsku prevaru i lažno predstavljanje.](#) Takođe, dodata je i odgovarajuća slika kao primer Nigerijske prevare.

2.3 Sitne primedbe

Primetio sam par nedostajućih razmaka i korišćenje pogrešne vrste navodnika. [Navodnici su uniformisani tako da se koriste srpski navodnici, a razmaci usklađeni.](#)

2.4 Provera sadržajnosti i forme seminarskog rada

1. Da li rad dobro odgovara na zadatu temu?
Da. Sobzirom na format i ograničenje veličine, rad detaljno prelazi kroz nekoliko vrsti prevara i načine zaštita od njih.
2. Da li je nešto važno propušteno?
Ne. Iako je tema jako kompleksna, autori su ubacili najbitnije stvari kako bi neko ko čita dobio ideju o vrstama i učestalosti prevara i mogao sebe da zaštititi.

3. Da li ima suštinskih grešaka i propusta?
Ne, sve je koncizno i precizno, sa puno primera.
4. Da li je naslov rada dobro izabran?
Da i veoma je kreativan.
5. Da li sažetak sadrži prave podatke o radu?
Da.
6. Da li je rad lak-težak za čitanje?
Lak je za čitanje. S obzirom na temu rad je veoma razumljiv sa puno primera iz stvarnog života.
7. Da li je za razumevanje teksta potrebno predznanje i u kolikoj meri?
Ne, samo predznanje iz svakodnevnog korišćenja interneta koje danas svi poseduju.
8. Da li je u radu navedena odgovarajuća literatura?
Da.
9. Da li su u radu reference korektno navedene?
Da i ima ih podosta, svaki zaključak u radu je potkovan nekim naučnim radom ili referencom.
10. Da li je struktura rada adekvatna?
Da, ima lep tok od početka ka kraju.
11. Da li rad sadrži sve elemente propisane uslovom seminarskog rada (slike, tabele, broj strana...)?
Da, ima sve potrebne stvari.
12. Da li su slike i tabele funkcionalne i adekvatne?
Da. Slike i tabele su korisne i ne dobija se utisak kao da su naknadno ubačene da bi se popunio uslov i prostor.

2.5 Ocenite sebe

b) veoma upućeni u oblast. Imao sam više puta iskustva sa internet prevarama i na sreću nikad nisam naseo i izgubio novac ili podatke, ali sam naučio kako da ih zaobilazim. Zahvaljujemo se na, možemo reći, veoma laskavoj recenziji. Iako se način recenziranja prvog i drugog recenzenta veoma razlikuju, to nikako ne umanjuje značaj koji je ovaj recenzent imao na kvalitet ovog rada. Naime, iako sam recenzent nije napisao tačno gde se greške u tekstu nalaze (kao što je to uradio prvi recenzent), ova odluka se ispostavila nama veoma korisna, jer smo ponovnim prolaženjem kroz tekst uočili neke greške koje su promakle čak i prvom recenzentu. Takođe, ovaj recenzent je uočio postojanje više mesta na kojima su postojali dupli razmaci, pa je njihovo otklanjanje doprinelo kvalitetu rada. Uz to, pošto su oba recenzenta izjavila da je potrebno dodati još primera, ujednačene povratne informacije su nam pomogle da shvatimo da bi dodatni primeri dosta poboljšali kvalitet rada. Sa druge strane, različiti odgovori recenzentata na neka pitanja vezana za rad naterali su nas na razmišljanje šta bi zaista bila bolja opcija, što smatramo veoma bitnim. Stoga, i ovaj recenzent dobija od nas maksimalnu ocenu.

Glava 3

Dodatne izmene

Uočili smo i ispravili još neke sitne jezičke greške i greške u kucanju. Takođe, uočili smo i nedoslednost prilikom korišćenja polusloženica koje sadrže reč veb u sebi i ujednačili smo ih. Isto važi i za polusloženice koje sadrže reč kripto u sebi. Pored toga, dodata je statistika koja pokazuje koliko ljudi često koriste istu lozinku za više naloga, kao i još neki načini za prevenciju internet prevara. Sve ostale bitne izmene nastale su kao rezultat odgovora na recenzije.